

min da fremkomme Udtalelse, om det ikke vilde kunne faae Anvendelse senere, og de Forhandlinger, som da fandt Sted, gave mig netop en naturlig Anledning til at fremhæve, at saadanne Bestemmelser som den, der nu foreligger i det sidste Punktum i § 5, vilde forandre min Stilling i saa Henseende. Der foreligger nu Forslag om, at denne Bestemmelse skal gaa ud, hvilket Forslag meget udførligt og grundigt er blevet omhandlet af den ærede Taler, der havde Ordet før jeg. Det er af ham blevet udtalt, at en Bestemmelse som denne med fuldstændig Nødvendighed greb ind i den hele Ordning, som fandt sit Udspring i Loven af 15de Mai 1868, og, skjøndt der saaledes er gaaet 4 Aar siden denne Lov behandlede, er der dog Grund til at antage, at de fleste Medlemmer maa have en saa levende Erindring om, hvad der gik forud for den, og hvorledes den hele Stilling viste sig at være, at det deraf maa være fuldstændig klart, hvorfor ingen Kirkeminister vil kunne paatage sig at indstille en Lov til Stadfæstelse, der uden nogen Forbindelse med dens andre Bestemmelser indeholder en saadan Forandring af den hele Ordning, som dengang fandt Sted. Jeg havde altsaa allerede ved 1ste Behandling tilstrækkelig Leilighed til at gjøre det klart, at jeg ikke vilde kunne forelægge Hans Majestæt denne Lov til Stadfæstelse, hvis en saadan Bestemmelse optoges deri; men hvad der har overrasket mig, er den ærede Ordførers Udtalelser i Dag angaaende dette Punkt. Ved Sagens 1ste Behandling havde jeg den for mig saa sjældne Glæde, at den ærede Ordfører var i højeste Grad tilfreds med Ministerens Fremtræden og udtalte sin Glæde derover, idet han søiede til, at man vel kunde forstaa, men at det var uheldigt, naar man vilde benytte den velvillige Smødelommen fra Ministerens Side til at gjøre Forslag, hvorpaa Ministeren ikke kunde gaa ind, og han sigtede derved til et Forslag som det her omtalte, der var blevet bragt frem af et andet æret Medlem. Han bemærkede navnlig derimod, at dette Forslag vilde være saa meget mere uheldigt, som det ikke kunde negtes, at der dermed vilde blive optaget en Bestemmelse i Lovforslaget, som i alt Fald ikke havde vun-

det Majoriteten for sig i Kirkekommissionen, hvilket fra hans Synspunkt vel i Dyrigt maatte synes at være et Fortrin; men han søiede yderligere til, at der ved Lovforslaget opnaaedes Afgjørelse af flere Punkter, med Hensyn til hvilke man forgjæves havde søgt at komme overens med forffjellige Ministre. Han fraraadede derfor at komme med et saadant Forslag, som kunde bringe Sagen til at strande, og han fandt i den Henseende Tilslutning hos Ordføreren for de oprindelige Forslagsstillere (Madsen), som ligeledes bemærkede, at Lovforslaget ganske naturligt ikke havde optaget en saadan Bestemmelse, hvor megen Lyst man end kunde have havt dertil, idet man havde Erkjendelsen af, at Ministeren ikke kunde gaa ind derpaa, og at man satte saa megen Pris paa at faae dette Lovforslag frem, at det var urigtigt at tage en saadan Bestemmelse med. Jeg syntes derfor at have en vis Sandsynlighed for mig, naar jeg troede, at en saadan Bestemmelse ikke vilde blive optagen i Lovforslaget, da jeg havde den Lykke at have Ordføreren for Forslagsstillerne og den Mand, som senere blev Ordfører for Udvalget, med mig, og da denne Bestemmelse ikke fandtes i det oprindelige Lovforslag. Nu er den imidlertid bleven indbragt, og nu erklærer Ordføreren, at, naar man vil vedtage en saadan Bestemmelse, som vil medføre, at Ministeren ikke kan gaa ind paa Loven, har det ikke saa Meget at betyde, men Loven maa da komme til at hvile indtil senere og forhaabentlig bedre Tider; det var netop hans Ord. Jeg vil nu paa ingen Maade nedslaa den ærede Ordførers Haab om bedre Tider, men han maa dog paa den anden Side indrømme, at det er muligt, at disse bedre Tider lade vente længere paa sig, end man maatte fra en vis Side ønske. Hvis der nu i det længere Mellemrum, hvori der ventes paa bedre Tider, fremkom Forslag fra en Minister, som vidnede om en Tilbøielighed til en ikke ringe Smødelommen imod Rigsdagen — ikke blot imod dette Thing alene, thi en Minister maa ogsaa tage Hensyn til det andet Thing foruden til en Myndighed udenfor — eller hvis der fremkom Forslag gjennem det private Initiativ, med Hensyn til hvilke en Minister stillede sig saaledes, at den Paa-